

ความรู้เกี่ยวกับโรคและการประเมินระดับความสามารถ ในการทำกิจวัตรประจำวัน ของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในผู้ป่วยและญาติ

อรรถรส ปานสมบัติ พ.บ.* กฤษณา พิรเวช พ.บ* นิจศรี ชาญณรงค์ พ.บ.**

*ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

*หน่วยอายุรกรรมประสาท ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคและการประเมินระดับความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในผู้ป่วยและญาติ

รูปแบบการวิจัย

วิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง

สถานที่ทำการวิจัย

หอผู้ป่วย stroke unit และหอผู้ป่วยศัลยกรรมประสาท โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

กลุ่มที่ทำวิจัย

ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองเฉียบพลัน ที่เข้ารับการรักษาที่ ร.พ. จุฬาลงกรณ์

ตั้งแต่เดือนมีนาคม - กรกฎาคม 2547

วิธีการ

ใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองเฉียบพลันและญาติที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์คัดเข้า ในช่วงเวลาก่อนจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล โดยผู้ป่วยและญาติทุกคนต้องได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคหลอดเลือดสมองจากเจ้าหน้าที่ตามขั้นตอนปกติ

ผลการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้ป่วยจำนวน 25 คน อายุเฉลี่ย 63.04 ± 11.44 ปี และญาติจำนวน 25 คน อายุเฉลี่ย 43.56 ± 10.89 ปี พบว่าร้อยละ 60 ของผู้ป่วยและร้อยละ 84 ของญาติบอกได้ว่าผู้ป่วยเป็นโรคหลอดเลือดสมองชนิดตีบหรือแตก ร้อยละ 76 ของผู้ป่วย และร้อยละ 72 ของญาติสามารถบอกวิธีป้องกันการเกิดซ้ำได้น้อย 1 ข้อ จากทั้งหมด 6 ข้อ ร้อยละ 64 ของผู้ป่วย และร้อยละ 84 ของญาติ บอกอาการและอาการแสดงของโรคได้น้อย 1 ข้อ จากทั้งหมด 9 ข้อ และร้อยละ 56 ของผู้ป่วยและร้อยละ 60 ของญาติบอกปัจจัยเสี่ยงของโรคได้น้อย 1 ข้อ จากทั้งหมด 10 ข้อ ไม่มีผู้ป่วยหรือญาติที่สามารถบอกปัจจัยเสี่ยง อาการและอาการแสดงได้มากกว่า 4 ข้อ มีญาติผู้ป่วยร้อยละ 8 ที่สามารถบอกวิธีป้องกันการเกิดซ้ำได้มากกว่า 4 ข้อ ส่วนการประเมินระดับความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยพบว่า ญาติสามารถประเมินได้ใกล้เคียงกับแพทย์ ($ICC = 0.95, 95\% CI = 0.90 - 0.98$) มากกว่าผู้ป่วยประเมิน ($ICC = 0.79, 95\% CI = 0.59 - 0.94$)

สรุป

ผู้ป่วยและญาติส่วนใหญ่ยังมีความรู้เกี่ยวกับโรคหลอดเลือดสมองค่อนข้างน้อย ควรมีการปรับปรุงแนวทางและวิธีการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคหลอดเลือดสมอง และส่งเสริมให้บุคลากรทางการแพทย์ตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความรู้กับผู้ป่วยและญาติ อีกทั้งสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระดับความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันให้กับผู้ป่วย

คำสำคัญ

โรคหลอดเลือดสมอง, ความรู้, ความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน

